

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА
ЦЕНТР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

за результатами анкетування

здобувачів вищої освіти

другого (магістерського) рівня вищої освіти,

які навчаються за освітньо-професійною програмою 103 Науки про Землю

«Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів»

Одеса-2024

1. Загальна інформація про дослідження і респондентів

Метою анкетування було вивчення думки здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу в ОНУ імені І.І. Мечникова. Таке опитування є формою участі здобувачів вищої освіти у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та одним із механізмів реалізації студентоцентрованого навчання. Опитування здобувачів вищої освіти є анонімним і проводилось он-лайн.

Анкетування проведено за 2 семестр 2023-2024 навчального року. Учасники анкетування – здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти, які навчаються за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів». Опитування проводилось за анкетами: «Якість освітньої програми», «Якість освіти», «Якість викладання».

Аналіз відповідей респондентів здійснювався в цілому за освітньо-професійною програмою, в розрізі першого року навчання здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня.

2. Результати опитування за анкетною «Якість освітньої програми»

В опитуванні взяли участь 30 респондентів, що складає 76,9 % від загальної кількості студентів, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів». Результати оцінювання здобувачами вищої освіти якості змісту освітньо-професійної програми представлено у таблиці 1.

Таблиця 1

Оцінювання якості змісту ОПП «Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів» здобувачами вищої освіти (у відсотках)

№		Так (%)	Ні (%)
1	Чи реалізовується за Вашою ОП вільний вибір дисциплін?	86,7	13,3
2	Чи достатній обсяг практичної підготовки, закладений в ОП Вашої спеціальності?	100	-
3	Чи порушується, на Вашу думку, логіка викладання дисциплін ОП вашої спеціальності?	-	100
4	Чи зустрічається дублювання змісту навчального матеріалу дисциплін ОП вашої спеціальності?	6,7	93,3
5	Чи співпали Ваші очікування щодо ОП Вашої спеціальності з її реальним змістом?	100	-

Аналізуючи відповіді здобувачів освіти на питання анкети щодо відповідності змісту освітньо-професійної програми їхнім очікуванням, слід зазначити, що 100 % респондентів дали позитивну відповідь, що є підтвердженням високої якості змістової складової освітньої програми. Досліджуючи відповіді студентів на інші питання анкети, можна зазначити, що 100 % респондентів вважають достатнім обсяг практичної підготовки та відсутність порушення логіки викладання дисциплін. 93,3 % опитаних здобувачів вказали на відсутність дублювання змісту навчального матеріалу навчальних дисциплін за освітньою програмою, 6,7 % опитуваних студентів зазначили, що зустрічається дублювання змісту навчального матеріалу. На запитання «Чи реалізовується за Вашою ОП вільний вибір дисциплін?» позитивну відповідь дали 86,7 % опитаних студентів.

Стосовно змісту освітньо-професійної програми, пропозицій вилучення окремих дисциплін не було. Були внесені пропозиції щодо можливості доповнення ОП дисциплінами з топографії, геодезії та картографії.

3. Результати опитування за анкетною «Якість освіти»

В опитуванні взяли участь 30 респонденти, що складає 76,9 % від загальної кількості студентів, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів». Запитання анкети «Якість освіти» розподіляються за такими блоками: участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості освітньої програми, якість оцінювання результатів навчання, якість викладання, організація та загальна підтримка освітньої програми.

Відповіді здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня на питання блоку «Участь у забезпеченні якості освітньої програми» засвідчили, що студенти ще не в повній мірі поінформовані про можливості і шляхи впливу на забезпечення якості освітньо-професійної програми. Так, з твердженням «Здобувачі освіти мають можливість бути залученими до забезпечення якості освіти» цілком погодилися 80,0 % респондентів, частково погодилися 13,3 % і не погодилися з таким твердженням 6,7 % опитаних. На думку здобувачів щодо можливості впливати на визначення змісту навчальних дисциплін освітньої програми, за якою навчаються, 59,8 % цілком погодилися, 33,5 % - частково і 6,7 % заперечують таку можливість. Відповідно, щодо впливу на зміст (набір дисциплін) відповіді респондентів розділилися наступним чином: 47,2 % цілком погодилися із зазначеним твердженням, 49,5 % - частково і 3,3 % - не згодні.

На питання чи є спосіб і методи оцінювання та виставлення балів в університеті справедливими 86,7 % респондентів цілком згодні з даним твердженням і 13,3 % - частково. На питання, чи отримують зворотній зв'язок щодо своєї роботи, 86,7% респондентів відповіли так (72,6% дуже швидко) і 13,3 відсотки частково погодилися. 79,9 % студентів відмітили, що цей відгук допоміг їм прояснити ті речі, які вони не розуміли, 20,2 % частково згодні з цією думкою. 100 % респондентів вказали, що під час навчання загальне ставлення викладачів до них було об'єктивним і неупередженим.

За блоком питань щодо якості викладання за освітньою програмою 89,9 % відсотків респондентів зазначили, що всі викладачі ОП «Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів» є висококваліфіковані та компетентні, 10,1 % з таким твердженням частково погодилися. 100 % респондентів зазначили, що викладачі добре організовані та підготовлені до занять, отримують достатньо підтримки і корисних порад щодо свого навчання та отримують корисні настанови та вичерпні консультації, коли здобувачам необхідно робити вибір щодо свого навчання. З твердженням, що мають можливість оцінювати роботу викладачів цілком згодні 86,6 % опитаних здобувачів, частково згодні - 13,7 %. 89,9 % здобувачів зазначили, що мають змогу швидко контактувати з викладачами, якщо виникає така необхідність і 10,1 % з таким твердженням погодилися частково. На питання, чи всі навчальні дисципліни за освітньою програмою викладаються українською мовою 100,0% підтвердили таке твердження.

На інші питання: «Чи навчання за ОП належним чином їх готує до сучасної кар'єри за спеціальністю» - 93,3 % з таким твердженням погодилися повністю і 6,7 % - частково; 79,9 % здобувачів погодилися, що викладачі застосовують різноманітні

викладацькі методики для забезпечення ефективності навчання і 20,1 % - з таким твердженням погодилися частково. При цьому 93,3 відсотків респондентів указали, що всі викладачі якісно пояснюють ключові поняття, а методичне забезпечення і частка навчального часу, відведеного на самостійну роботу є достатньою; необхідні навчальні ресурси для вивчення матеріалу є також доступними; здобувачі мають стабільний доступ до мережі Інтернет для пошуку необхідних матеріалів. Відповідні результати опитування стосувалися і питань щодо зручності та ефективності розкладу та ефективної комунікація між студентами і представниками факультету: 89,9 відсотків респондентів цілком погодилися із зазначеними твердженнями і 10,1 % - частково. На питання, чи мають здобувачі доступ до важливої інформації і даних щодо їх навчальних курсів та успішності, 79,9 % - цілком погодилися із зазначеним твердженням і 20,1 % - частково.

І останній блок питань стосувався організації та загальної підтримки освітньої програми. Так, 79,9 % респондентів цілком ознайомлені з порядком оскарження результатів заліків та іспитів, 13,4% – частково і 6,7 % - не згодні з таким твердженням. З порядком перескладання заліків та іспитів добре ознайомлені 89,9 % респондентів та 10,1 % - частково. З процедурою реагування університету на порушення академічної доброчесності добре ознайомлені 93,3 % респондентів і по 6,7 % відповіли, що ознайомлені частково та не ознайомлені. З процедурою врегулювання конфліктних ситуацій в університеті 93,3 % респондентів відповіли, що цілком ознайомлені і 6,7% - частково. З роботою психологічної служби університету цілком ознайомлені 83,3 %, а 13,4 – частково і 3,3 % - не ознайомлені.

Описані результати опитування свідчать про загалом достатній рівень інформування їх щодо організації та загальної підтримки освітньої програми.

І заключні питання довільної форми:

1. Що Вам подобається в університеті? Відповіді були наступними: «Доступність та зрозумілість інформації», «Викладачі, якість освіти», «Доступність навчання, форма подачі інформації, хороше відношення до студентів», «Висококваліфіковані та компетентні викладачі та їх відношення до навчального процесу».
2. Що Вам не подобається в університеті? Всі відповіді були позитивними.

«Якість викладання»

Оцінювання блоку «Якість викладання» здійснюється з метою дослідження рівня якості викладання, видів інформаційних ресурсів, які супроводжують цей процес, а також дотримання принципів академічної доброчесності. В цілому анкетування за даним блоком показало, що респонденти вважають викладачів за своєю освітньою програмою висококваліфікованими та компетентними, добре організованими та підготовленими до занять.

1. За повнотою презентації дисципліни на початку курсу, системи та критеріїв оцінювання, загальних «правил гри» 76,8 % респондентів оцінили викладачів освітньої програми на «відмінно», 19,3 % - на «добре», 3,9 % - на «задовільно».

2. За показником організаційної культури викладача (вчасний початок та завершення лекцій та практичних робіт, дотримання розкладу) 69,3 % студентів надали викладачам відмінну оцінку; 21,1 % - оцінку «добре», 9,6 % - оцінку «задовільно».

3. За об'єктивністю та прозорістю оцінювання знань студентів 71,1 % респондентів

оцінили викладачів на «відмінно», 20,2 % - на «добре», 8,7 % - на «задовільно».

4. За критерієм чіткості, доступності, зрозумілості подачі матеріалу, умінням зацікавити 71,1 % студентів оцінили роботу викладачів на «відмінно», 20,2 % - на «добре», 8,7 % - на «задовільно».

5. За використання активних методів проведення занять (дискусії, рольові ігри, робота в малих групах, проекти та ін.) 68,3 % респондентів поставили викладачам освітньої програми «відмінно», 23,9 % - «добре», 7,8 % - «задовільно».

6. Критерій унаочнення матеріалу за допомогою різноманітних засобів (аудіо- та відеозаписи, картосхеми, таблиці та ін.) отримав відмінну оцінку 73,9 % студентів, оцінку «добре» - 20,3 %, «задовільно» - 5,8 %.

7. Уміння мотивувати до поглибленого самостійного вивчення предмету (самостійне, додаткове вивчення) 66,2 % респондентів оцінили на «відмінно», 19,2 % - на «добре», 14,6 % - на «задовільно».

8. За наявністю ефективного зворотного зв'язку (аналіз виконаних студентами завдань, реакція на потреби студента, інформаційні запити групи) 72,1 % студентів оцінили викладачів на «відмінно», 16,3 % на «добре», 10,6 % - на «задовільно», 1 % - на «погано».

9. Уміння створити комфортне середовище, в якому кожен студент може проявити себе, 70,2 % респондентів оцінили на «відмінно», 16,3% - на «добре», 12,5 - на «задовільно», 1 % - на «погано».

10. Коректність та тактовність викладачів 75,0 % респондентів оцінили на «відмінно», 15,4 % - на «добре», 8,6 - на «задовільно» і 1 % - на «погано».

99,0 % респондентів відмітили, що викладачі ознайомили їх зі списком рекомендованої літератури до курсу. 98,1 % студентів підтвердили, що викладачі вчасно перевіряли їх письмові роботи. 1,9 % респондентів зізнались, що практикували списування під час проведення самостійних письмових робіт.

Результати анкетування свідчать, що здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня освіти мають достатньо високий рівень щодо доступності, зрозумілості подачі матеріалу та умінням викладачів зацікавити їх навчальним матеріалом. Здобувачами відзначено також високий професіоналізм, компетентність і кваліфікацію викладачів, використання ними різноманітних засобів для унаочнення навчального матеріалу, наявність зворотного зв'язку, тактовне і коректне ставлення викладачів до студентів, доброзичливу атмосферу під час навчання, про що свідчать і їх довірливі відповіді.

Рекомендації за результатами анкетування

За результатами опитування сформувано наступні пропозиції:

1. Розглянути можливість введення вибіркового дисциплін зі складовою топографічного, геодезичного та картографічного спрямування.

2. Посилити використання викладачами інноваційних методів навчання в процесі викладання дисциплін.

3. Провести на кафедрах методичні семінари з проблеми застосування в освітньому процесі активних методів проведення занять (дискусії, рольові ігри, робота в малих групах, проекти та ін.) та інноваційних технологій навчання.

4. Посилити мотивацію серед студентів щодо вивчення навчальних дисциплін.

5. Приділяти увагу щодо комфортності навчального середовища здобувачів під час викладання навчальних дисциплін.

6. Сприяти організації систематичних онлайн-опитувань студентів щодо якості діяльності науково-педагогічних працівників.

Результати опитування за анкетною «Якість викладання» доведені до відома декану геолого-географічного факультету, гаранта освітньої програми «Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів», а також до кожного викладача з метою удосконалення якості викладання навчальних дисциплін. В цілому результати анкетування свідчать про високий рівень якості викладання навчальних дисциплін.

За результатами анкетування сформовано такі рекомендації:

- на засіданнях кафедр звернути увагу викладачів на обов'язкове повідомлення на початку вивчення навчальної дисципліни системи та критеріїв оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, загальних «правил гри», їхнього обов'язкового дотримання упродовж вивчення навчальної дисципліни; створювати комфортне середовище для навчання; краще мотивувати здобувачів до поглибленого самостійного навчання;

- звернути увагу викладачів, що іноді має місце таке порушення академічної доброчесності з боку студентів, як списування;

- провести на кафедрах методичні семінари з проблеми застосування в освітньому процесі активних методів проведення занять (дискусії, ситуаційні завдання, робота в малих групах, підготовка презентацій та ін.) та інноваційних технологій навчання.